

SMART CITY

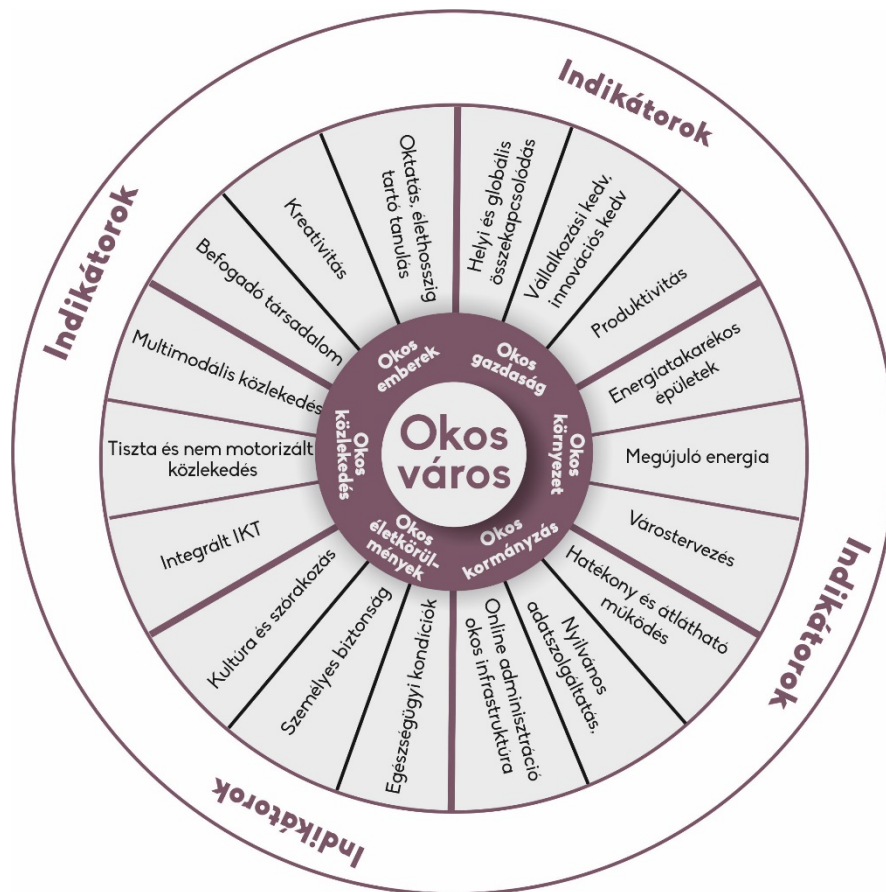
tájékoztató leírás

OKOS VÁROS – SMART CITY

Az „okos”, vagy az utóbbi időben széles körben használt kifejezéssel „intelligens város” a legkevesebb erőforrás felhasználásával, maximális hatékonysággal biztosít minőségi szolgáltatásokat és magasabb életminőséget a lakóinak és az oda látogatóknak, mindehhez a lehető legjobban használja fel a rendelkezésre álló technológiát.

A Smart City az a hely, ahol a befektetések és az infrastrukturális beruházások, révén egyszerre valósul meg a fenntartható gazdaság növekedése, a természeti erőforrások hatékony felhasználása és az életminőség javulása.

Az Okos Városokat 6 fő pillére alapján azonosíthatjuk:

Forrás: www.lechnerkozpont.hu

Okos gazdaság

A Smart Economy lényege, hogy elkötelezve a környezet, egy összetartó közösség és az energiabiztonság iránt, kombinálja a sikeres vállalkozások gyakorlatait és a megszülető új, innovatív ötleteket. A koncepció szerint ugyanis a jövőben csak azok a gazdaságok növekedhetnek, lehetnek sikeresek, akik képesek ezt véghezvinni.

Okos környezet

Az urbanizáció révén folyamatosan növekszik az igény a fenntartható megoldásokra: biztos energia ellátásra, friss ivóvízre, hatékony közlekedésre és erőforrás-gazdálkodásra. A városok meghatározó szerepet játszanak a globális klímaváltozásban és sokszor érintettek is annak következményeivel. Hogy szembe tudjanak nézni ezekkel a kihívásokkal energia hatékonyabbnak, fogyasztó központúbbnak kell lenniük, hogy az új technológiák felhasználásával együtt Smart City-vé váljanak.

Okos emberek

A Smart City annyiban több egy technológiai infrastruktúrával kiválóan felszerelt városnál, hogy állampolgárai tudatosak. Egy Smart City, Smart Állampolgára az, aki jól képzett, kiváló oktatásban részesül, magas szociális érzékenységgel, fontos számára az integráció és nyitott nemcsak a közösség és életének jobbítása, hanem a világ felé is.

Okos kormányzás

A jó kormányzás a Smart City meghatározó eleme, hiszen így nyílik lehetőség a hatékony információ megosztásra, a fontosabb ügyek nyílt megvitatására illetve a közös döntéshozatalra. A koncepció ezen elemében a technológia elengedhetetlen, melyen keresztül egyszerre valósul meg különböző szolgáltatások széleskörű megosztása és egyfajta visszacsatolási funkció is. Ez az elem igyekszik összehangolni az egyéni és a közösségi szükségleteket, annak érdekében, hogy valódi értéket teremtsen a társadalom számára: különböző gazdasági, társadalmi és környezeti célok megvalósításán keresztül.

Okos közlekedés

A Smart Mobility a (tömeg) közlekedéssel, annak tervezésével, kialakításával, modellezésével foglalkozik. Ahogy a városok nőnek egyre többen járnak autóval, busszal, villamossal, metróval, ami révén a közlekedés tervezés feladata egyre jelentősebb lesz. A felmerülő problémákat ügyesen, hatékonyan, megbízhatóan és környezettudatosan kell megoldani. Ezért nem elegendő, ha csupán az információs és kommunikációs technológiákat hívjuk segítségül, szükség van megfelelő akciótervekre, irányelvekre, melyek kijelölik az utat a közlekedési lehetőségek szélesítésére, minőségbiztosításra és egy integrált városi logisztika kialakítására.

Okos életkörülmények, életminőség

Egy Smart City-ben a lakók élete sokkal komfortosabb, kényelmesebb, egészségesebb és biztonságosabb, miközben a környezet minőségére is kiemelt figyelem fordul. Mindez érvényesülhet, a mindennapi élet bármely területén legyen szó munkáról, tanulásról vagy utazásról. A cél, hogy egy befogadó, fenntartható, felelősségtudatos és hálás városban élhessünk.

Okos város tehát **egy városfejlesztési irány (konceptió, stratégia)**, amelynek célja, hogy a technológia felhasználásával a jövő városa legyen hatékony, környezetileg, gazdaságilag fenntartható, társadalmilag igazságos.

Ez a cél négy fő prioritás mellett érhető el:

- A szolgáltatások minőségének és hatékonyságának javítása
- Az energia és más erőforrások takarékosabb felhasználása
- Az állampolgárok bevonása és az életminőség javítása
- Gazdaságilag önfenntartó rendszerek megalkotása

A szolgáltatások minőségének és hatékonyságának javítása

A közigazgatás szolgáltató szemléletű reformja, nyitott kezelése és digitális infrastruktúrája meggyorsíthatja és leegyszerűsítheti az ügyintézkést, személyesebbé és hatékonyabbá téve a hivatali eljárásokat. Az adatok átláthatósága követhetővé és érthetővé teszi az önkormányzatok és hatóságok munkáját. Az integráció az igazgatási ágazatok közötti kompetencia kérdések rendezésére is lehetőséget teremt.

Az energia és más erőforrások takarékosabb felhasználása

A globális urbanizáció egyik fő kérdése a városiasodás alapvetően fenntartatlan erőforrás igénye. A takarékosabb működés a költségek és ráfordítások optimalizálása mellett a városok ökológiai lábnyomának csökkentését is célozza. A környezeti terhelés csökkentése a károsanyag-kibocsátáson túl a városok épített környezetének klimatikus kérdéseire is kiterjed (pl. hőszigetek kezelése).

Az állampolgárok bevonása és az életminőség javítása

A városi életminőség a jól működő szolgáltatásokon túl számos komplex tényező függvénye, amelyekben kiemelt szerepe van az állampolgárok egyéni és közösségi aktivitásának. A konstruktív és értékteremtő részvétel, illetve a személyes felelősség és kötődés kialakítása nem csupán a közérzet és a közélet szempontjából fontos, hanem közvetlen gazdasági és versenyképességi hatásokkal is bír. A jövő városaiban a fejlesztésben és döntésekben, sőt a működtetésben is egyre több üzleti, közösségi és egyéni szereplő jelenik meg, és az okos megoldások ezeket az együttműködések hatékonyan tudják előmozdítani.

Gazdaságilag önfenntartó rendszerek megalkotása

Az ökológiai és társadalmi fenntarthatóság mellett alapvető cél, hogy a létrejövő rendszerek gazdaságilag életképes és rugalmas modellt alkossanak. Ebből kifolyólag már a fejlesztések megtervezésekor olyan szervezeti megoldásokat, módszertani és technológiai eszközöket szükséges választani, amelyek nem egyszeri és nem döntően külső, támogatás jellegű forrásokra támaszkodnak, illetve amelyek működtetése és fenntartása plusz forrásokat vagy akár közvetlen nyereséget termelhet a településeknek.

Smart City modell résztvevői

Az okos város programok többszereplős modellként kezelik az okos város kiépítését, a város kormányzását, működtetését. Ennek az EU programokban is megjelenő elnevezése a PPPP (Public-Private-People Partnership), amely a **közsféra, magánszféra és emberek együttműködésén alapul**.

Az **önkormányzatok jelentősége** a koordinációban, a célok kijelölésében, a társadalmi garanciák fenntartásában és az együttműködő szereplők ökoszisztémájának építésében van. Ez pedig a jövőbeli városok élhetőségének alapfeltétele.

A **piaci megoldásokat szállító vállalkozások** a fejlesztésben és a szolgáltatásban motiváltak, azaz olyan felhasználóbarát, hatékony megoldások létrehozásában, amelyek versenyképesek és üzletileg is fenntarthatók.

Kiemelendő azonban a felhasználók és polgárok közötti alapvető különbség: a városok társadalmi és politikai környezetek is, ahol nem lehet tisztán üzleti szempontokat érvényesíteni a fejlesztésekben. Ezért fontos az **állam** szabályozó, sztenderdizáló és szolgáltató szerepe, ami kiterjedhet központilag kezelt és helyben működtetett rendszerekre is (pl. közlekedés, e-közigazgatás, elektronikus számlázás stb.)

A **tudományos szféra** a kutatás és a szakmai integráció, illetve a képzés irányából tud erőforrásokkal támogatni helyi programokat, amelyek az egyetemeken születő koncepciókat a piac irányába tudják továbbítani.

A **civil társadalom** szerepe a meghatározásoktól is függ: polgárokról, állampolgárokról, közösségekről, civilekről beszélve más és más szempontok szerint különféle keretek állíthatók fel. Mi alapján dönthető el, hogy egy város használói miben lehetnek érdekelték vagy felelősek? Az ott lakók, az ott dolgozók, az ott vállalkozók vagy akár az oda látogatók különböző csoportokat alkotnak, amelyek nem feleltethetők meg az állampolgár, bejelentett lakos, regisztrált munkavállaló stb. kategóriáknak. Az okos város stratégiáknak ezért kiemelt figyelmet kell fordítani a városlakók elérésére és a velük folytatott párbeszédre, mert a valódi elköteleződések nem a jogszabályi kategóriák mentén fognak létrejönni.

Ebben tudnak jelentős segítséget nyújtani a különböző területeken tevékenykedő, különböző szakmai irányultságot képviselő civil szervezetek. Annak érdekében, hogy egy szakmailag helytálló **Okos Város fejlesztési modell** lehessen kialakítani a következő irányelveket és értékelési szempontokat kell követni:

- Nyitott és együttműködő
- Városlakó és vállalkozás központú
- Részvételen alapuló
- Gazdaságilag fenntartható
- Realisztikus

Okos Város fejlesztési modell tartalma

A	Megvalósítás keretrendszere	
A1	Az Okos Város működési modellje	A fejlesztés, az üzemeltetés, a monitoring, a visszacsatolások működési folyamatának leírása, az egyes fázisokat ki és hogyan koordinálja.
A1a	Az Okos Város koordináló szervezet	A koordináló szervezet felépítése, tagjai, kapcsolódása a városi döntéshozói és fejlesztési szervekhez.
A1b	Az Okos Város fejlesztések üzleti modellje	A város fejlesztésének és üzemeltetésének átgondolása hosszú távú, fenntartható gazdasági szempontból, a város mint szolgáltató modell adaptálása, folyamat szintű bemutatása. Milyen jogi formában működik a szolgáltatásokat fejlesztő-üzemeltető szervezet? Milyen módon számol el a várossal pénzügyi kérdésekben?
A2	Partnerségi folyamat	A partnerségi folyamat elhelyezése a városfejlesztési és működési modelljében.
A2a	Partnerségi Terv	Kulcsszereplők feltérképezése, a bevonásuk stratégiája.
A2b	Kommunikációs Terv	Okos Város Kampány, tájékoztató és csatlakozási, bevonási lehetőségek, eredmények kommunikálási eszközei.
A2c	Edukációs Terv	Célcsoportok, témák definiálása, edukációs módszerek.
A2d	Partnerségi folyamat végrehajtási terve	A2a-A2b-A2c szereplők, feladatok, akciók rögzítése egy végrehajtási tervben.
B	Helyzetelemzés	
B1	ITS megalapozó vizsgálatok elemző összefoglalása	ITS megalapozó vizsgálatának, adatainak elemzése megadott szempontok alapján.
B2	Kiegészítő vizsgálatok	A városi szolgáltatások, adatvagyon és együttműködések feltérképezése és elemzése, megadott szempontok alapján. Átjárhatósági mátrix vizsgálata adott témákban.
B3	Városértékelés eredményeinek összefoglalása	A város helyzetének bemutatása az egyes okos város alrendszerek mentén.
B4	Érvényben lévő stratégiai és fejlesztési dokumentumok összefoglaló értékelése	Az érvényben lévő helyi stratégiák és fejlesztési tervek céljainak összefoglalása.
B5	SWOT analízis	SWOT analízis az eddigi fejezetek alapján.
C	Stratégia	
C1	Az Okos Város Jövőképe	A jövőkép rövid ismertetése.
C2	ITS célrendszerének felülvizsgálata	Az ITS célok felülvizsgálata, összevetése az okos város hat alrendszerével.

C3	Az Okos Város Célrendszere	Az okos város célrendszerének felállítása a SWOT alapján, az érvényes stratégiák és ITS célrendszereire alapozva.
C4	Forrástérkép	Az egyes intézkedésekhez rendelhető forrástípusok (saját, piaci, támogatás) számbavétele.

D	Cselekvési Terv	
D1	Az Okos Város fejlesztések megvalósításának Intézkedései és a hozzájuk tartozó Projektjavaslatok	Az egyes intézkedések és az alájuk bontható projektek részletes ismertetése táblázatos formában.
D2	Programmenedzsment és Programterv	A részletes programterv, a fejlesztési ütemterv és az akcióterv részletes kidolgozása az útmutató alapján.
D3	Üzleti terv /Finanszírozási modell	A részletes pénzügyi terv, a projekt szintű forrástérkép kidolgozása és a gazdasági-társadalmi hatások számszerűsítése.
D4	A megvalósíthatóság kockázatai	Kockázatelemzés készítése a fejlesztések egészére átfogóan.
D5	Az Okos Város Fejlesztés megvalósításának előnyei, keletkező értékek	Az egyes projektek és a komplex fejlesztési folyamat megvalósításának előnyei, ezek összefoglalása.
D6	Monitoring Rendszer és Eredménymutatók	A bevezetni tervezett monitoring rendszer leírása, felelősök, a változtatás-igények kezelésének módja. A projektek és intézkedések adatlapján megadott mutatóknak összefoglalása, mérési módjuknak és gyakoriságuknak.

Hivatkozás: www.lechnerkozpont.hu